

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 11 — kr.
Felére 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 " "
Egy órára 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **Ifj. MÓRÍCZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többesr
nyelvi és más alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin
den külön beigatásért 30 kr.

A Protestáns Irodalmi Társaság hivatásáról.

Elnöki zárbeszéd. E' mondatott Pápán, a Társaság első vándorgyűlésén, 1897. május 19-én.

Fájdalom akadályozva voltam abban, hogy eleitől fogva részt vehessek ez Irodalmi Társaság közgyűlésében; de megadta Isten érnem legalább azt, hogy a zárószót t. elnöktársamtól elkerültem.

Első sorban köszönetet mondok elnöktársamnak, a felolvasóknak és a titkári jelentésre vonatkozólag immár kimondatott, a felolvasásokat is egész terjedelmükben közöljük a „Protestáns Szemlé”-ben, illetve emlékkönyvünkben.

Szívből örülök, hogy az az eszme, hogy a M. P. Irodalmi társaság a nagyobb vidéki városokban vándorgyűlést tartson, mindjárt az első alkalommal ilyen szépen megvalósult. Minden várakozásomat felülmulta az az érdeklődés és buzgóság, mely e közgyűlést ünnepélyes közgyűléssé avatta fel. Belső erkölcsi értékét nagyban emelte e közgyűlésnek a szép elnöki beszéd s a két felolvasás de maradandó hatása csak akkor lesz gyűlésünknek, ha mindenki összekötésbe lép ezzel a társulattal, s meggyőződésén ennek üdvös voltáról és elkerülhetlen szükségességéről, lelkes apostolává válik a nemes ügynek, melynek ez a társulat a szolgálatában áll. Ne feledjük, hogy erkölcsi erő vezet egészséges, biztos előmenetelre Mihelyt hiányzik az erkölcsi forrás bármilyen téren erkölcsi egyensúlyát elveszítve, azonnal vagy visszaélésre vagy nyílt erkölcselenségre

vetemedik az ember; mert sem szellemi, sem anyagi dolgokkal, különösen pedig a pénzzel nem bánhatik lelkiismeretesen senki, kiből az erkölcsi érzék meglazult vagy éppen megzavarodott.

Korunkban, ebben az anyagi világban, nem az a baj, hogy az emberek anyagi jóléire törekednek, ez szükséges dolog; hanem az a baj, hogy erkölcsi erő és tisztaság nélkül törnek anyagi jólétre. Kötelességünk tehát hitet és erkölcsi erőt bevinni a társadalomba, hogy ezek megnöveljék és megemésítsék a társadalom meglankadt ethikai erejét. Ez az első feladata az Irodalmi Társaságnak. A másik feladata pedig az értelmi színvonal emelése. Az értelmi erő ép oly szükséges, mint az erkölcsi erő. Mert a kor szellemének s a haladást sürgető hitelvünknek megfelelőleg a valódi felvilágosodásnak legtisztább forrásához kell fordulnunk, hogy tanainkkal a társadalom minden rétegéhez eljuttassunk s ott megálljuk helyeinket. A legnemesebb erkölcsi erőforrás és a legtisztább értelmi kútforrás pedig Jézus Krisztus és az ő evangéliuma. Minél erkölcsösebbek és jobbak, minél értelmesebbek és minél felvilágosodottabbak vagyunk, annál erősebben tudjuk keresztényiségünket érvényesíteni s egyházzunk magas vallás erkölcsi érdekeit kifejezésre juttatni. Az erkölcsi és értelmi erő, melyet a család az egyház vallás erkölcsi s a tudomány értelmi nevelő hatása által a jeles hazafiakban feltűntet és érvényre juttat, áldásosan visszaháramlik arra az egyházra, melyből való a hitnek és a jellemnek birtokosa.

De vigyázzunk, meg ne téveszszenek a kidobott jelszavak. Mai napság a legtöbbet hangoztatott szó a vallás erkölcsiség, melynek helyes értelme, fájdalom, kevésbé van az életben megvalósítva.

Ne feledjük, hogy csak a Krisztusi vallás és erkölcsiség az igaz vallás erkölcsiség. Azért nekünk nem szabad szégyelni a Krisztus evangéliumát, mert ez Istennek hatalma s ebben vannak az egyént és a nemzetet megtartó erkölcsi és értelmi erők a legtökéletesebben lelakva.

Ezeket az erőket hozta be s terjesztette mindenütt a protestantizmus, ezeket kell nekünk is erősíteni a lelkekben és érvényesíteni az életben. Mert ebben a vallás erkölcsiségben, melyet mindannyian magunkénak vallunk, nincs ugyan hatalmi fény, nincs uralkodni vágyó erőszak, de van erkölcsi tisztaság és értelmi fényesség melyek a valódi megtartó és a haladást biztosító örök erők.

Igaz, termékenyítő és boldogító erők ezek. De abban a vallás erkölcsiségben, a mely uralom-vágyban hatalmi érdekekben akar érvényesülni, abban csak a reakció burjánzik fel.

Tudják, hogy én anyagi dolgokkal sokat foglalkozom, de mindig jobban érzem azt, hogy a tiszta vallás erkölcsiségnek teljes mértékben való kultiválása és az evangéliumnak önmaguk-, családunk- és társadalmunkban való érvényesítése képezi a legnagyobb erőnköt. Ne egedjük azért, hogy kicsinyléssel nézzenek munkánkra, s ne kedvetlenül

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

MAGYAR KATONAI AKADÉMIA.

Magyar akadémia!
Ugyan mit jelent ez?
Hej, timeo Danaos
Et dona ferentes; . .
Kieszelték ravaszul
Ezt a dolgot Bécsbe:
Igy akarnak rábírní
Kvóta—emelésre. . .

Magyar tiszti iskola!
Hazánk régi vágya. . .
Dicső dolog lesz biz a'
Hanem kissé drága.
Alig-alig bírjuk majd
Költségét viselni. . .
Éppen azért nem kell a
Kvótát fölemelni. . .

(K. M.)

A zongora.

— A »Debreczen» tárczája. —

Irta: **Lengyel Laura.**

És a fiatal leány gondolkozni kezdett a dolgon . . .

Epen most egy éve mult el. Akkor még gazdag leány volt és nagyon holdog. Most itt ül egyedül kis szobájában és a tavalyi fényből, gazdagságból csak a szép, fekete zongora maradt meg.

Hogy kiritt ez a drága jószág a kis szegényes szobából! És a fiatal leány fölállt székéről, odalépett a zongora mellé, lágyan, bocsánatkérően beszélt hozzá:

Ne haragudj, hogy elhóztalak magammal ide a szegénységbe. Csuf önzés volt tőlem, mert neked szmirna szőnyeges szobában volna a helyed és nem ezen a c-upasz padlón, melyet magamnak kell fölkefelni, hogy fenyese legyen.

Nem is illesz te a részletfizetésre vásárolt olcsó, izlé-telen butorok közé.

Tudom, rossz néven veszed tőlem, hogy ostoba. ügyetlen gyermekujjakkal kizoztatlak.

Látom, haragszol, ha a fűszeresné asszony kövér Micziye skalázik rajtad. Légy irgalmas irántam.

Emlékszel még, mikor én is szmirnát tehettem a lábad alá, hogy óvta, milyen féltékeny gonddal szerettelek? Emlékszel még egy akaratos rossz kis leányra, a ki nem engedte, hogy idegen asszony játszó a te billentyűdön.

Ha egy, egy vendég, szép asszony, fiatal leány le akart melléd ülni, dühösen vedtelek.

Olyan voltam, mint egy vadmacska. De ezt eredetinek, érdekesnek találták, mint a hogy érdekes volt akkor minden cselekedetem, minden szavam, minden ostobaságom. Emlékszel még?

Egy évvel ezelőtt még ott vertem ki rajtad a divatos, üres keringőket a vendégek mulattatására.

Most már ritkán játszom. A kövér Miczi társnőjevel együtt hallatlan módon ostoba, és ez a folytonos skalázás kifárasztja minden idegszálam.

Azt hiszed, nekem nem fáj, mikor a vöröskezü, kurta ujjú kis leányok kezdik ütögetni a te billentyűidet?

el, ha ezt itt-ott tapasztaljuk. Mutassuk meg áldásos munkával, meggyőző példával azt, hogy mi a nemzeti erő fokozására, a nemzeti élet belső tartalmának növelésére törekszünk, a mely nélkül a külső fény csak csillogás és a külső hatalom csak muló dicsőség.

A tiszta vallás-erkölcsiség ad az élet szenvedései között a kétségbeesésnek vigasztalást, a munkában elfáradottnak lelki felüdülést, a küzdőknek hitet és reményt, a nagyoknak és hatalmasoknak mértéktartó féket, a kicsinyeknek és gyengéknél fölemelő erőt. Ennek a vallás-erkölcsiségnek érdekében hívom fel mindnyájukat buzgó munkára, melylyel nemcsak egy-egy egyháznak vagy felekezetnek, hanem az egész társadalomnak és nemzetnek szolgálunk. Én azért vagyok feltétlen a mellett, hogy e téren híven munkálkodjunk, mert ez a vallás-erkölcsei munka felviragoztatja, erőssé teszi és boldogítja a hazát!

Ezzel bezárom beszédemet, köszönetet mondok a t. közönségnek, Pápa városának, a két prot. egyház elnökségének, e kollégium előjáróságának, a közreműködött ifjuságnak, s mindnyájukat felkérem, hogy a mint Istenhez intézett fohászszal kezdtük ez ünnepélyt, fejezzük be az ülést imával, a nemzet imájával.

Hegedüs Sándor.

A vidéki városok.

Debreczen, május 31.

A vidéki városok rovására Budapest felé irányult összpontosítás több évtizedes munkálatainak hátrányos következményeit ugyancsak több évtizedes okos tervek gyakran áldozatkészséget igénylő erélyes keresztül vitele is alig hozhatja helyre.

Be kellene hatóságilag tiltani a házmestereknek, fűszereseknek, heteseknek, hogy leányaikat zongorázni taníttassák. Zongorázni csak a szép, fehér, hosszú ujjakkal szabadna. Egyszerűen utálatos nézni, mikor a kis vörös kezek tompa körmükkel ott viczkádoznak az elefantosonton.

Bolondokat beszéltek. Ostoba vagyok és még mindig szivtelen és gögős. A házmesterek, fűszeresek, hetesek derék, becsületes emberek.

Aldott legyen az ő nemes ambíciójuk, mely arra készíti őket, hogy vastag vöröskezü gyöngyvirág-parfümös leányaikat zongorázni taníttassák.

Nekik köszönhetem, hogy rendszeren ebédelhetek. Nekik és neked Te azonban lázongsz és azt mondod: »nem így alkudtunk, engem uri, elegáns, gazdag leány vett meg művészi élvezetre és nem kenyérkeresőnek.

Igazad van, egy gazdag, u. i. leány vett meg téged, és nem volt joga elhozni magával a szegénységbe, — hogy kenyéret keresen veled.

Az uri leány mindezekhez értett egy keveset, csinosan festett, ügyesen zongorázott és türethetően énekelt. Egyébként pedig önérték-tülségben szenvedett és szentül meg volt róla győződve, hogy ő egy kiváló lény.

Kivalóságában akkor volt legerősebb a hite, mikor valaki azt mondta neki, hogy nagyon, de nagyon szereti. Emlékszel-e még a hangtalan, néma éjszakákra, mikor a becsukott spaletták mögött vak sötétben ült melletted az a fiatal leány? Milyen szép nóták voltak azok, melyeket akkor játszott! Ha az a gyer-

országos érdek, hogy Budapest főváros mellett egyes vidéki városok erős kereskedelmi és ipari központot képezzenek, a mint Angliában, Francia és Németországban az országos közgazdasági politika hatalmas kereskedő és iparos városokat teremtett.

Hogy ma milyen óriási a különbség a főváros és a vidék vagyoni viszonyai között annak hiteles statisztikai adatait pontosan összeállította A n t a l Géza dr. »A v i d é k i v á r o s o k h e l y z e t e» című ügyes füzetében.

Ha nézzük a foglalkozási statisztikát, azt látjuk, a 106 rend. tanácsú városban 129.400 iparos, 25.268 kereskedő van 1293 egyén áll a hitel s 7663 a közlekedés szolgálatában, vagyis a népességnek 14.63%-a, míg a szab. kir. városokban a népesség 22.58% tartozik a foglalkozási kategóriákba, daczára, hogy a szab. kir. városok közül igen soknak, s épen a legnagyobbaknak túlnyomóan földműves jellegük van a mi a százalékot közvetlenül befolyásolja.

Még szembeötlőbb az aránytalanság, ha a gyári és nagyipari statisztikát nézzük. A nagyipari vállalatok száma 1120 volt 99,107 főnyi segéd-személlyel; ebből 367 vállalat 37,283 segédmunkással, vagyis egyharmad jut Budapestre. De a vidéki városokban a vasuti javító műhelyek 2500, dohánygyárakban 6333 munkással is benofoglaltatnak, úgy, hogy ha ezeket mint nem magánvállalkozási iparokat figyelmen kívül hagyjuk, azt látjuk, hogy a nagyipari munkásoknak majdnem fele tartózkodik a fővárosban.

Az ipari és kereskedelmi foglalkozási statisztikánál is élelkebb világot vet a főváros és vidéki városok közti aránytalanságra az adózási statisztika. III. oszt. kereseti adót 23.497 fővárosi és 341.496 vidéki adózó fizet összesen 84.822.256 frtnyi adóalap után. Ez összegből a budapesti adózók adóalapja 21,271,764 frt, a vidéki adózóké 63,550.492 frt. vagyis az összes adóalapnak $\frac{1}{4}$ része esik a budapestiekre, a kik pedig a III. oszt. kereseti adó alv n t egyének $\frac{1}{15}$ részét képezik.

Foglalkozási ágak szerint 14 fővárosi gépgyáros 77,460, 32 vidéki 23.664 frt. 16 fővárosi kocsigyáros 38,870, 63 vidéki 22.362 frt, 137 fővárosi kovács, 50.000, 778 vidéki 126.117 frt, 220 lakatos a fővárosban 112,840

542 a vidékeu 105.540 frt, 317 mészáros Budapest 503.000, 1555 a vidéken 2,100,346 frt, 350 hentes a fővárosban 208, 110, a vidéken 4600 hentes 572,423 frt, 238 pék a vidéken 394.299 frt, 9 gőz s mőmalom 357,595 frt, 1132 vidéki 1,009.932 frt, 809 fővárosi férfiszabó 326,660 frt, 1777 vidéki 356,455 frt, 864 csizmadia és cipész 229,240 frt, 4433 vidéki 577,222 frt, 1271 vidéki 223.275 frt, 73 kő és könyvnyomdász Budapest 143,540 frt, 300 vidéki 115,196 frt, 48 budapesti és 32,560 frt, 403 vidéki 80.142 frt, 531 budapesti bérkocsis 146.955 frt, 1983 vidéki 255.299 frt jövedelem szolgált alapul a III. oszt. kereseti adó megállapításánál.

Hasonló a helyzet a kereskedőknél, 340 fővárosi fűszerkereskedő 328.890 frt, 1123 vidéki 682,482 frt jövedelemmel volt adó alá vona, (de a vidékieknél a tőzsde s kismértékbeni iialárusítás beleértetett!). 1248 budapesti szatóc, 559.118 frt, 17,575 vidéki 3,705,714 frt, 32 fővárosi gabonakereskedő 126,560 frt, 2038 vidéki 1,139,268 frt, 67 budapesti borkereskedő 152,160 frt, 1129 vidéki 542.340 frt, 72 budapesti borkereskedő 1137,090 frt 994 vidéki 326.126 frt, 51 budapesti butorkereskedő 96.830 frt, 164 vidéki 83,577 frt, 132 budapesti üveg s porcelánkereskedő 129.010 frt, 489 vidéki 150.104 frt, 44 fővárosi vaskereskedő 148.360 frt, 530 v. déki 351,534 frt, jövedelmi alap adóztatás alá vonja.

Az iparnak és kereskedelemnek a hitellel való szoros viszonya már előre is valószínűvé teszi, hogy épen úgy mint az ipar és kereskedelem koncentrálna vannak a fővárosban, koncentrálna lesz a hitel is. És csakugyan a statisztika e fölvetést kétségbe vonhatlan igazsággá emeli.

Az 1895 év végén az osztrák-magyar bank tárczájában levő váltók, warrantok és értékpapirokból leszámítva:

Budapest 62,005,394 frt, értékű a m. fióköntézeteknél 36.322.163 frt értékű.

Sokkal kedvezőbb ennél az arány Ausztriában is, a hol Bécsre 50,245.300 frt esik, az osztrák fióköntézetekre pedig 70,901,622 frt. Százalékban kifejezve az osztrák magyar bank váltó tárczájában levő értékekből Bécsben számítottatott le 23%, az osztrák fióköntézeteknél 32%, Budapest 28%, a magyar fióköntézeteknél 20%.

Az osztrák magyar banknál kézi zálogra kint levő kölcsönök tettek 1895 decz. 31 iken

mekleány akkor kottába szedi a szivéből feltörő dalokat, ma talán mindenütt ismernék nevét. De ez ép oly kevésbé volt ezében, mint ahogy nem tudta, hogy szerelmeletes vőlegénye 25 ezer forintban alkudott meg a nagybátyjával, s ezt a pénzt az esküvő előtt való nap kell valamelyik banknál letenni.

A menyasszony csak akkor tudta meg mindezt, mikor már nem volt pénz s így elmaradj az esküvő is! Emlékszel még?

És itt állok most előtted s rád borulva sirva kérem bocsánatodat. A fényes lakásból elvittek minden idegen emberek, akiknek joguk volt hozzá. Én nem hoztam el régi éle emből egyebet, csak téged és igaz — meg három tuczat ruhámat. Te olyan finom jószág vagy, hogy méltán neheztelsz, ha skáláznak rajtad. A ruhák a legelső szatomból valók és látom, mint mosolyognak utánam az udvarban: hát erre is telik a zongoraleczkékből? Látod, ez a gazdagság átka.

Ne neheztelj rám. Ha volna pénzem, vennék egy olesó hangszert és megkímélnék a köve: Miczi vörös ujjaitól. De szegény vagyok és azért kell az én ez-r forintos zongorámon tanulni a házmesterkisasszonyoknak és azért kell nekem a világ csufjára ilyen elegáns járnóm, mert szegőnyesebb ruhára nem telik.

Haragszol rám, mert elhoztalak magammal a szegénységbe. Hagytalak volna elárverezni a többi butorokkal, gazdag emberek vettek volna meg. S te most szép, elegáns kis asszony szobájában alnál s szmirna-szőnyeg volna a lábad alatt. Ne sajnálj semmit, mert hidd el nekem, hogy nem vesztettél semmit.

Magamról tudom. Nem vagyok ugyan boldog, ezt nem hazudom, de ott úgy még százszor boldogtalanabb lettem volna.

Mit is vesztettem? Azt az embert, ki nem akart feleségül venni, míg a 25 ezer forintot kezébe nem adták? Ugyan nevesünk. Legyen áldott az Ur-isten neve, ki végtelen bölcsességében jobban tudja, mi válik javunkra mint a mi hiu elménk. Akkor kétségbeesésben a halálra gondoltam. Ma? szinte megvettem magam hát érdemes volt azért az ostobaságért, egy könyvet ejteni?

Az az ur? Én istenev, annak az urnak teljesen igaza volt. Ő becsületes üzletember létére megmondta, hogy 25 ezer forintért c'adja magát s mint szolid kerskedő, nem is hagyott magával alkudozni. Nem volt meg a kikötött pénz, vállalt vonva ment tovább, nem minden alkuból lesz vásár, Hisz ez olyan természetes és megis mennyi idő kellett hozzá, hogy az eszem megértse és a szivem belenyugodjék.

Ne busulj hát, látod, én nem sírok. Vagy igen. Siratom, hogy olyan léha mulatságokkal, olyan üres semmiségekkel töltöttem el legszebb éveimet, Mert a gazdagság csak annak áldás, aki nemesen tudja élvezni. Én nem tudtam.

Most már tudnám — azt hiszem. De csak hiszem, bizonyos nem vagyok benne. Lehet, hogy ha újra az lehetnék, a ki voltam, újra azt találnám az élet legnagyobb gyönyörűségének, ha déiben ott c'atagolhatnék a vaczi-utcán egy ur társaságában, a ki nekem szerelmet vall, de a bácsival erősen al-

Budapest 7,300.830 frtot, a vidéken 4.407.860 frtot.

Ugyanilyen aránytalanságot látunk továbbá a budapesti hitelintézetek és a vidéki hitelintézetek helyzete között. Lássunk néhány példát a Mihókféle Compass egyesített kimutatásából. E szerint a Budapest levü 36 bank és takarékpénztárnak volt 121,129,866 frt részvénytőkéje a vidéken levő 858 bank és takarékpénztárnak pedig 71,418,119 frt. A budapesti intézetek összes tartalék és biztosítéki alapjai 56.735.502 rugtak, a vidéki intézeteké 39.700.551 frtra. A budapesti intézetek betstének összege (a záloglevelekkel és pénztárijegyekkel együtt) 780.781.210 frt, a vidéki-pénztézetekké 543.757.636 frt, a fővárosi pénztézetek tiszta nyeresége 19.689.102 frt, a vidéki pénztézeteké 13.033.239 frt. A hite kielégítése tehát $\frac{3}{5}$ részben a fővárosi intézetekben van koncentrálnva, s csak $\frac{2}{5}$ részben van meghagyva a vidéki pénztézeteknél.

Központosítva van fővárosunkban nemcsak az ipar és kereskedelem, hanem központosítva annak a közművelődési tényezők is. A közép és felső oktatásra szolgáló intézetek, muzeumok, könyvtárak, hiriapok, s könyvkiadó vállalatok.

A gyakorló iskolai tanítói állás betöltése.

— Mire meg — (sem) vénülünk. —

Debreczen, június 1.

Az egész ország tanügyi köreiben nem is remélt feltűnést keltett a debreczeni gyakorló iskolai tanítói állás betöltése, vagyis inkább az a szegyeteljes választási taktika-melylyel az végbement s melynek nem volt más célja, minthogy a jelöltek sorából a független érzelműeket kizárják s annak juttathassák az állást, kinek egyéb érdemei mellett bizonyára egyik legnagyobb az, — hogy Zsigmond Sándor esperesnek a sógora.

A H.-Böszörményben Dobó Sándor tanító szerkesztésében megjelenő Tanítóklap tanügyi hetilap már előző számaiban is vehemens támadást intézett e

kuszik és előre akarja a pénzt látni, mielőtt esküvőre menne.

Lehet, hogy újra azt hinném, hogy az életnek nincs egyéb célja, mint üzletről üzletre járva vásárolni, rubákat próbálni, leánybarátjainkat leszólni, az aszonyokra irigykedni. — Nem vagyok benne biztos, de lehet.

Mig most valami édes béke van a szivemben. Csak az fáj nekem, hogy te nem akarsz beletörődni a sorsunkba. Fáj nekem, hogy még mindig visszavágol a nagy elegáns szalonba, a szivarna-szőnyeg mellé. Talán haragszol is, hogy megmentettelek, hogy nem hagyta'ak elárverezni.

Megvet volna valaki: szép, elegáns, ünnepelt kisasszony és divatos keringőket játszana rajtad.

Ne sajnáld, kérlek. Igaz, akkor nem is kinozna a kövér Miczi a vastag ujaival. De nem is játszana rajtad senki egyedül tündérszép bánatos melódiákat. És nem sirna fel billentyűdön az örök halhatatlan bánat, a kiválasztott nemes lelkek bánata. Es ilyenkor egyyyy olvadsz velem.

Érzem, tudom, hogy neked is lelked van, bus és komor, mint az anyém. Elfelejtet a kövér Miczi skálázását, ezekért a bánatos melódiáért.

És látod, ilyen dalokat sohasem tudna játszani rajtad a szép, elegáns, ünnepelt kisasszony, mert ő csak divatos, üres keringőket játszik, mint a hogy én is azt játszottam a mut esztendőben.

miatt, különösen kikelve a debreczeni ev. ref. tanítóközpeze tanárkara ellen, mely azokat az ismert, nevetséges, nyomoruságos és megszégyenítő kategóriákat állította fel.

Sink a Lajosnak, a kitűnő krassói tanítónak, a magyar ev. ref. tanítók országos egyesülete elnökének tollából közöl most az említett lap egy kitűnő cikket **Mire meg — (sem) vénülünk** cím alatt, mely higgadtan, tárgyilagosan fejtegeti azokat a következményeket, melyeket az újonnan felállított elvek maguk után vonnak.

A szép cikkből érdemesnek tartjuk a következőket közölni:

Mire meg (sem) vénülünk!*

A mindennapi, de inkább csak a képzelet tarka színeivel feldisztatott élet beteges viszsontagságai folynak le szemünk előtt a fenti cím alatt; midőn a nagy költő egyes családok, egyes emberek jó és rossz tulajdonait mesteri kézzel megragadó szinompába vegyítvén, bizonyítani törekszik a végzet sulyos hatalmát s végeredményül vizsgálatásként elibünk állítja, hogy: erős akarat még a végzet felett is diadalmaskodik.

Nem tudom áll-e ez a logikailag levezetett igazság reánk, tanítókra nézve?

Végzet nehezedik vállainkra eleitől fogva. Küzdünk e végzet ellen férfias bátorsággal, erős akarat, de az ek, mely ez ősi gazdaság örökséget levettünk nem engedni kívül van rajtunk s látható, értékes sikert el nem érhetünk.

A mai társadalom családok, érdekek, politikai és egyéb pártok szerint van berendezve.

Es a társadalmi, sokszor kormányzati életnek eme klikkszerű betegsége szomorú jelenségeket tár elémbé a mi református egyházunkban is.

Hányszor politikai, vagy egyéb mellet tekintetek uralkodnak legvitálisabb érdekeink felett? úgy vélné az ember, hogy az autonómia a demokratikus közszabadság legideálisabb kerete s legbiztosabb öre és mégis sokszor tapasztaljuk, hogy biz ez csak köpönyeg, melylyel takargatni kell a reánk és egyházi életünkre semmi haszonnal sem járó érdekeket.

Nem fordítunk ugyan erre figyelmet a köznapni élet elszóródásai között, csak mikor egy-egy érdekomba pattan el szemünk előtt s megvilágítja pillanatra a tátongó mélységeket: akkor ébredünk fel, tépelődünk, szomorodunk, — kevés ideig.

Az a szegény református pap és tanító, a ki küzd, nyomorog ideális célokért, akinek vállaira van rakva szent egyházának minden buja, baja és sulyos helyzete; el sem tudja gondolni: miért nem képes kibontakozni a protestáns társadalom nehéz helyzetéből? — miért oly csekély az érdeklődés fent nyomoruságunk iránt? — hiszen akár nemzeti, akár állami szempontból mi volnánk a leg-tömörebb s legmegbízhatóbb eleme az országnak, kik a gondot, a támogatást méltán érdemeljük.

Miért? ... mert a szegénység, mely ernyeszti hű törekvésünket; ... az ősi jogok és hagyományos intézmények mellett azok megóvása, féltékeny őrzése nem voltak elsőrendű, komoly feladat, felotók ült és rájuk nehezedett a politikai, vagy más tekintetből összegyűlt érdekek szerencsétlen terhe, melytől mozdulni, bátorsággal követelni, vagy cselekedni nem tudtak, >bölcs opportunizmusból nem is akartak nagyjaink.

Es ez a bölcsesség a nyomor kálváriájának útjára terelte a hajdan dicő prot. egyháza, melyen az egyes állomásokat az ősi jogok bérbeadása, a nyomoruság áldozatai:

*) A szerkesztő a következő megjegyzéssel kíséri e cikket: „A debreczeni gyakorló iskolai tanítói állás mikénti betöltése mindenféle nagyhullámokat vert, E cikk is avval foglalkozik. Vajha lenne eredménye eme felszólalásoknak, legalább a jövőt tekintve Szerk.”

öngyilkos papok és tanítók; vagy idő előtti a küzdelemben kidőlt családapák jelöltek.

Hogy pedig a keserűség pohara csordultig teljék, elakarják venni a szegénység mellett egyetlen kincsünket: a **önérzetet** s a meggyőződésen alapuló jellem-szilárdságot.

Sündörködés, csuszás, mászás, a felemelt bálványok előtt való hajlongás; megtagadása annak, mi a szegénynek is eszébe juttatja emberi méltóságát: ezek azok a lépcsőfokok, melyeken előre lehet haladni nálunk is, és csak kivételesen nyeri el az érdem, tehetség vagy jellem a maga méltó jutalmát egyedül **önmagáért**.

Kitűnő papok s tanítók is Piripócsón veszhetnek, ha nincs egyéb kelendő tulajdonságuk, mint készség, tehetség, munkában edzett tapasztalat s hivatásuk iránti lelkesedés.

Egyik vagy másik részről jövő, tisztán egyéni animóztatás teljesen bezárja előttünk a haladás útját, mtnt történt ez legközelebb Debreczenbe Simon Károly és Vincze József érdemes szaktársainkkal, kiket a **választási taktika** — mint hallom — **nyomoruságos megokolással még a jelöltek sorából is kibírt buktatni**.

Miután e két jeles sülyesztőbe került, többi jelesünket okmányaik és eddig tanusított kitűnő szolgálataik alapján nem lehetett csak ugy könnyedén a pályázatból kizárni: a **mélyen tisztelt jelölő tanárkar egyszerűen felállított egy nevetséges és nyomoruságos a helyzet signaturáját meztelenségben élénk táró elvet**, — azt t. i., hogy: **negyven évi életkort meghaladt egyént nem jelöl a gyakorló iskolai tanszékre, mert már ebben nincs érzék a haladás, a tovább képzés iránt.**

(Vége köv.)

Megnyitó lakoma.

— A nyári mulató a Bikában —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 1.

Volt alkalmunk már irni a Bika szálló új bérő társaságának arról az eléggé nem méltányolható iyekezetéről, amelylyel a közönség igényeit minden irányban kielégíteni törekszik s az annyi balszerencse közt hanyódott Arany Bikát lehetőleg rövid időn ismét az ország egyik leghiresebb helyiségévé igyekszik varázsolni.

A legutolsó ilyen terve a nyári mulató megvalósítása a melynek megnyitása alkalmából ősi magyar szokás szerint vendégül kívánta látni helyiségeiben a tulajdonos városi közönség hivatalos hatóságait és a sajtó képviselőit.

Ettől a gondolattól vezéreltetve vállalkozott ugyanis a Bérő tázaság arra a feladatra, hogy mintegy maga képezvén a városi közönséget, egyrészt ez, másrészt a hatóság s mindkettővel szemben a közvélemény szolgálja a helyi sajtó munkásai között olyan bizalmas összejövetelt létesítsen, a melyen amellet, hogy egyik sem tagadja meg, sőt kitünteti a közéletben elfoglalt pozícióját, mégis mint ember érintkezhetik a másik osztálynak képviselőivel, levetkezve a hivatalos érintkezéssel, járó feszességet.

Nem tudjuk ezt a társaság nagytekintélyű tagjainak eléggé köszönni, olyan nagy fontosságú dolognak tartjuk a mi viszonyaink között. Már maga az a tény, hogy a nemes város legelőkelőbb polgárai egyszerre látták vendégül asztaluknál a városi hatóságot és a sajtó képviselőit, s csakis őket: nagy elismerésre és halára indit bennünket, mert ezzel ők ismertek el bennünket, egyenlő lelkesedéstől

áthatott s a város érdekeit szívükön viselő, azért naponként harcot folytató feleknek, — az pedig, amivel ott találkoztunk, valóban elnémit bennünket.

Őszintén megvalljuk, nem voltunk rá elkészülve, hogy éppen most, mikor felsőbb körökben nyíltan, sőt az ő állításuk szerint a tarsadalom többi rétegében is, animozitással vannak eltelve a sajtó ellen, annak csak egyes hibáit látjuk; ilyen nemes fogadtatásra találunk, u. y házigazdáink, mint ott vendégtársaink a városi hatóság részéről.

Ez az oka, hogy mikor egyszerű tudó, sitást kellene adnunk egy mulatóhelyiségnek tervezett megnyitására, magunkkal és helyzetünkkel foglalkozunk. Bocsánat a kitérésért, végezzük kötelességünket.

Tegnap estére volt tervezve a B i k a szálloda ujjonnan épített nyári mulatójának megnyitása, azonban a budapesti vonat késése miatt a társulat személyzete nem volt abban a helyzetben, hogy bemutathatta volna magát a meghívott társaságnak s így hiába vártuk anyári helyiségben a házigazdákat, míg végre értesültünk, hogy a bemutató elmarad, ehelyett fenn a diszteremben lát bennünket a bérlőtársaság szívesen, ahol aztán a következő diszertársaságot találtuk:

Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Komlóssy Arthur főjegyző, Abraham László főügyész, Szabó József főszámvevő, Stahl Géza főmérnök, Végh Gyula, t. főkapitány, Bészler Károly, Király Gyula, Vecsey Imre, Oláh Károly tanácsosok, Varga Károly, Szabó Kálmán aljegyzők, K. Tóth Mihály kapitány, Kardos László, Csanak József, Áron Jenő, Fürst Ödön, Biró József, Weisz Sándor, Márkus Miksa, Nagy Jakab, Kovács János, Thieszen Arthur, Jámbor János, Liedermann Mihály mint a »Bika« bérlői, dr. Balkányi Ede ker. orvos, Antalovics Gyula gázgyári igazgató, Varga József, Tóth István és az összes helyi lapok képviselőiben a szerkesztők és munkatársak.

Az asztalfőn K a r d o s László a bérlőtársaság elnöke és S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester foglaltak helyet s fél 9 órakor megkezdődött a vacsora R á c z Károly zenekarának muzsikája mellett a következő menüvel, amelynek úgy összeállításáért, mint elkészítéséért kiváló elismerés illeti M i l ó c k e r Lajost, a társaság üzletvezető igazgatóját Valóban mintha is a Bikában letünk volna, annyira eltűntek a karsladdal szövetségre lépett t a t á r j á r á s korbelti (mint Abraham László t. főügyész az előző evet oly talító szójátékkal, elnevezte) ételek és italok. Ime:

ÉTLAP

1897 május hó 31-én.
Tok majonaise és tatármártás, Egri.
Bélszin filets körítve. Bakar.
Husos lepény. Szomorodni.
Sült.
Idei liba — Malacz satátával. Pezsgő.
Különféle torták.
Fagylalt.
Giardinetto.
Sajt.
Fekete kávé.

A második fogás után K a r d o s László, a bérlőtársaság elnöke emelkedett fel, a ki azzal kezdte hogy engedtessek meg neki, hogy felszólaljon először, mint a társaság elnöke s üdvözölje a kedves társaságot. Vázolta aztán röviden a társaság létrejövételének körülményeit, a feltételeket, amelyek súlyos voltával számolniok kellett. Hiszi azonban, hogy az akadályokkal szerencsésen megküzdének a sajtó segítségével, amelynek képviselői ily szép számban jelentek meg. Felköszönti a sajtóellenlevő tagjait és élteti Simonffy Imre polgármestert.

Simonffy Imre a társaság elnökét köszöntötte fel.

K o m l ó s s y Arthur a bérlőtársaságot, névszerint: Kardos László elnököt, Csanak Józsefet, Áron Jenőt, Fürst Ödönt, Biró Józsefet, Weisz Sándort, Márkus Miksát, Nagy Jakabot, Kovács Jánost, Thieszen Arthur, Jámbor Jánost, Liedermann Mihályt és Milöcker Lajos üzletvezetőt köszöntötte fel.

Majd K o n c z Ákos, a hírlapírók szövetsége helyi bizottságának elnöke a sajtó nevében köszönetet mondott a sajtó képviselőit ért kitüntető óvációt s éltette a társaság elnökét, mint házigazdát.

K o m l ó s s y Arthur újabb felszólalásában a körülményei folytán meg nem jelenhetett gr. D é g e n f e l d József főispant éltette. O l á h Károly, mint régi barátját éltette Tóth Istvánt, aki a mulatót építette.

Ezután Kardos László szólal fel s néhány meleg szó kíséretében kijelentette, hogy a társaság belép a vidéki hírlapírók szövetségének alapító tagjai közé. Szavait zugó eljenzés követte, mire K o h á n y i Gyula mint a helyi bizottság pénztárosa, ki az alapítványt elkönyvelni fogja köszönetét fejezte ki s a társaság vezetőit éltette.

Ekkor aztán megindult a felköszöntők ária. Beszéltek: dr. B a l k á n y i Ede, K o m l ó s s y Arthár (a hölgyekre), K a r d o s László, O l á h Károly, Á b r a h á m László (a sajtóra), K o h á n y i Gyula (a tanácsra) B e r e c z k y Lajos, T h a n Gyula, K. T ó t h Mihály stb. stb.

A társaság hajnalig együtt maradt a legjobb hangulatban s kedélyes multság és poharozás között.

Ujdonságok.

A kormány üdvözlése.

— Városi rendkívüli közgyűlés. —
Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 1.

A kormány hívei tömegesen vándoroltak fel a mai közgyűlésre, hogy leróják köteles adójukat iránta, mint akinek logkevesebb érdeme van a dologban, — a katonai törvényjavaslatok benyújtása alkalmából. Nem hangzott el azonban egyetlen szó sem dicséretére, vagy üdvözlésére annak, akinek az egész dolog köszönhető: a m a g y a r k i r á l y n a k! Ketten is beszéltek, mindnyájan a kormány dicsőségét hangoztatták, a királyról senki sem emlékezett meg, szószerint vették, pedig fordítva kellett volna — Arany János szép mondását:

»Egy arva szó sem beszéli
Zsigmond győzedelmét:
Mind a világ, széles világ
Rozgonyi Cziczellát!«

De térjünk a dologra. Néhány percczel 1/12 óra után nyitotta meg a közgyűlést néhány üdvözlő szóval gr. D é g e n f e l d József főispán s jelezvén a közgyűlés tárgyát képező indítványt, mire felállott K o m l ó s s y Arthur főjegyző s olvasni kezdte:

Nagyságos Királyi tanácsos
Polgármester Ur!

Tisztelettel alulírott városi bizottsági tagok örömmel és lelki megelégedéssel vettük a hírt, hogy a magyar kormány a magyar tisztképző akademiára vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalás czéljából a magyar országgyűlés elé beterjesztette; e hazafias örömlünk kifejezést kívánván adni, ez alkalomból megtartandó rendkívüli bizottsági közgyűlésen kívánjuk a magyar kormányt üdvözölni, kérjük annál fogva Nagyságotat:

hogy a magyar kormánynak törvényhatóságunk közgyűléséből leendő üdvözlése s a magyar tiszt akademiá felállítására tárgyában benyújtott törvényjavaslat felett érzett hazafiai örömlünk és lelkesedésünk kifejezése helyett a törvényhatóság bizottság tagjait rendkívüli közgyűlésre sürgősen egyb hívni méltóztatnék. Debreczen, 1897 május 29.

Mély tisztelettel (Aláíráások. Köztük Lengyel Imre, Komlóssy Dezső, Márk Endre stb. vagy 50-en.)

Z á d o r Lajos indítványozza, hogy a javasolt felirat mellett mint Debreczen különös óakarója br. Fejerváry Géza honvédelmi miniszterhez is intézzen a közgyűlés külön eliratot. (Helyeslés.)

M á r k Endre javasolja, hogy a feliratban fejezze ki a törvényhatóság bizalmát a kormány iránt s ebből úgy a miniszterelnököt, mint a honvédelmi minisztert a polgármester a közgyűlés megbízásából még ma táviratilag értesítse s egyszersmind szólítsa fel a közgyűlés a társtörvényhatóságokat is a hasonló eljárásra. (Helyeslés.)

E l n ö k l ő főispán tehát határozatilag kimondja, hogy valamennyi indítvány elfogadása mellett Debreczen sz. kir. város törv. hat. bizottsága a katonai törvényjavaslatok benyújtása alkalmából örömet fejezi ki, azért a kormányt üdvözli, működése iránt bizalmát fejezi s erről a miniszterelnökhöz intézendő feliraton értesíti, egyszersmind br. Fejerváry Géza honvédelmi minisztert, mint a javaslatok benyújtóját s fővénnyé válásuk után végrehajtojukat s a város különös jóakaróját, külön feliratban is üdvözli, továbbá megbizsa a polgármestert mint a törv. hatóság első tisztviselőjét, hogy a határozatokról úgy a miniszterelnököt, mint a honvédelmi minisztert táviratban már ma értesítse, végre a társtörvényhatóságokat körirat után hasonló eljárásra hívja fel s a jegyzőkönyv elkészítése végett annak hitlesítéséig a közgyűlést felfüggeszti.

Egy félóra eltelté után E l n ö k a közgyűlést újra megnyitván főjegyző felolvassa a jegyzőkönyvet s a három felirato, melyeknek szövegét holnap közöljük.

A közgyűlés ezzel 12 órakor véget ért.

A polgármester táviratainak szövege a következő:

Nagyméltóságú

Br. B á n f f y Dezső m. kir. miniszterelnök urnak

Budapesten.

Városunk mai napon e végből összehívott törv. hat. hiz. közgyűlésének egyhangú és lelkes határozatából és megbízása alapján van szerencsem üdvözölni, bizalmunkat és ragaszkodásunkat Excellenciáid és a magas kormány iránt a magyar nemzeti vívmányt képező magyar katonai törvényjavaslatok benyújtása alkalmából.

A közgyűlés megbízásából

Simonffy Imre

kir. tau. Debreczen sz. kir. város polgármestere.

Nagyméltóságú

Br. F e j e r v á r y Géza m. kir. honvédelmi miniszter urnak

Budapesten.

Városunk mai napon tartott népes biz. közgyűlésen egyhangúlag elhatározta, hogy a magas kormány iránt, a magyar katonai törvényjavaslatok benyújtása alkalmából bizalmának kifejezt ad és az alkalmat megragadja, hogy Nagyméltóságodat, kinek jó indulatát törvényhatóságunk már oly sok ízben tapasztalni szerencsés volt, külön is üdvözölje.

A közgyűlés megbízásából

Simonffy Imre

kir. tan. Debreczen sz. kir. város polgármestere.

* **A báró Baldácsi alapítvány.** Kiss Áron ev. ref. püspök és D é g e n f e l d József gróf egyházkerületi főgondnok ma este utaznak fel Budapestre azon évenként ott tartatni szokott bizottsági ülésre, mely a báró Baldácsi féle alapítvány ügyét tárgyalja.

* **Lejárt pályázat** A vágóhídi ellenőri állásra hirtetett pályázat ma járt le. Összesen 3-an adták be pályázati kérvényeiket a főispáni titkári hivatalhoz ezideig és pedig S z a l á n g i Sándor (Lupény), H i r s c h Somma (Czervenka) és G ó n c z y Ödön (Szerdabely). A főispán a három pályázó közül már legcselebb kinevezi az új vágóhídi ellenőrt.

* **Esküvő.** S e p s y Kálmán biztosító intézeti kivatalnok esküdött öök hűséget Sarbay Mariskának, Sarbay József tekintélyes iparos leányának. Az anyakönyvvezetőtől a r. kath. templomba mentek, ahol dt. W o l f a Nándor adta az ifju párra az egyházi áldást.

* **Nemesség és előnév adományozás.** Ó felsége L u n m á n Lajos nádudvari föld-birtokosnak és fiainak régi nemességük megerősítése mellett a «L u d á n y» előnév használatát újra megengedte.

* **A hazai országos izr. leánykiházasítási jótékonyági egyesület** május 31-én tartotta meg rendes évi közgyűlését Debreczenben ritka érdeklődés mellett. A vezér elnöki jelentés és a bizottságilag megvizsgált és helyesnek talált zárszámadások és vagyon mérleg jóváakgyólag tudomásul vétetvén, Klein Bernát vezérelnöknek és a választmányának az egylet emelése körül szerzett érdemei elismerésül jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott és a felmentvény megadatott. Erre Klein Bernát vezérelnöki tisztjéről lemondván, a közgyűlés a lemondást el nem fogadta és nagy lelkesedéssel az egylet vezérelnökévé újból megválasztotta. A pénztárosi állásra Weinberger Bernáth helybeli nagykereskedő közfelkiáltással választatott meg. Végül a választmány kiegészítetvén, abba három új tag beválasztatott: Klein Ignác, Friedmann Ábrahám és Wiener Dávid. Dicsőreleg kiemelendő, hogy ezen nemes czélu emberbaráti egylet által az intéző bizottság határozatából kifolyólag 6 kiházasítandó szegény árva leány közt 700 koronát osztottak ki.

* **Eljegyzés.** G r ü n f e l d Ignác helybeli fiatal iparos eljegyezte Róth Ignác helybeli kereskedő kedves és művelt leányát M a t i l d o t h.

* **A Zion asztaltársaság** Junius hó 2-ikától a Dreher-féle sörcsarnokban (a főpostával szemben) tartja rendes összejöveteleit, miről a tagok értesítetnek, azon kérelemmel, hogy holnap menél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Mély fájdalommal tudjuk a felejtetetlen feleség és jó anya, polg. Bereczky Istvánné sz. Katona Zsuzsánna asszonynak élete 84, boldog második házasságának 42-ik évében hosszas, de különösen 4 heti súlyos szenvedés után f hó 31-én, reggeli 7 órakor történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei jun. 2-án d. u. 3 órakor a nagy-csapó utcza 394 sz. házunktól fognak a kistemplomban tartandó rövid ima után a hatvan utcza temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1897. évi május hó 31. Béke hamvaira! A temetést Dankó M. temetkezési intézetc rendezi.

* **Nyilvános köszönet.** A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói által folyó évi május 29-én rendezett majálison az ifjusági „Segélyező Egyesület” pénztára javára adakoztak a következők: Dr. Király Ferencz 6 frt, Jákey Zsigmond 4 frt Matyasovszky Andor 5 frt, Kauzsay Tibor 5 frt, Özv Buzás Elekné 2 frt, Czégely Ferenczné, 1 frt, Békés Lajos 1 frt 50 kr.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, június 1.

A képviselőházban a Kossuth párt megkezdte az obstrukciót. Mikor az összefertellenségi bizottság jelentéseit kellett tudomásul venni, követelték, hogy o l v a s s á k f e l a z o k m á n y o k a t i s.

S z i l á g y i elnök szavazásra bocsátotta s ekkor O l a y Lajos 20 aláírással névszerinti szavazást kért, amely közel délig tartott akkor aztán áttértek a b ü n v á d i j a v a s l a t r a.

P s i k Lajos előadó beszédjét a baloldal folytonos közbekiáltásai közt hallgattak végül a jobboldal zajosan helyeselt, a baloldal hochozott.

E r d é l y miniszter lanyhán, szintelenül védte a 10. §-t. Az ellenzék folyton közbekiáltott, s mikor meggyőződését emlegette, ó r i á s i d e r ű l t s é g támadt. Végül a közszabadságra sőt a sajtószabadságra hivatkozva ajánlta a javaslatot. Mikor leült, a jobb oldal éljenzését tulharsogta a baloldal H o c h - j a

Ekkor szünet következett, alatta B á n f f y a folyosón kijelentette, hogy az obstrukciót decz. 31-ig folytonosan állja.

Szünet után Eötvös Károly sürgős interpellációt intéz a vigszínházi tüntetéssel szembe a rendőrség brutalitása ügyében. 22 embert tartott fenn éjszaka a rendőrség, köztük egy Bécsből lerándult jóra való polgárt, a ki vesztére tapsolt a németek k s azért elfogták. — A neve Prohaszke. — (Óriási derűtség.) Interpelláció közben érkezett Percezel, kit a baloldal viharos H o c h - h a l a jobboldal éljennel fogadott s rögtön felelt az interpellációra.

A 16 § a kormánypartban.

Budapest, június 1. A Debr. ered. táv. A szabadelvű párt tegnap este óriási érdeklődés mellett tárgyalta a bűnvádi eljárás életbe léptetéséről szóló javaslatot. Általánosságban elfogadták, aztán a 16 §-nál felállt C h o r i n Ferencz és benyújtotta ismeretes indítványát. Ezeket a felszólalásokat a párt csendben hallgatta, de P s i k Lajos előadó és K o l a János beszédeit, kik a javaslatot védtek, nagy tetszéssel fogadták.

E m m e r Kornél először a Kola okoskodását tette tönkre s azután kijelentette, — hogy feltétlenül ellene van a szakasznak s még Chorin módosítását sem fogadja el s kéri a párt engedélyt, hogy meggyőződését a Házban kifejthesse, kijelentvén, hogy ha a párt ezt nem adja meg, kész a pártból ki is lépni.

B á n f f y miniszterelnök nem csinál pártkérdést a szakaszról, mindenki kifejtheti nézeteit, de politikai megfontolásukra bizza az illetőknek, helyes-e megtámadni a javaslatot? Azt pedig, hogy a part tagjai élére álljanak a szakasz elleni agitációnak, határozottan ellenzi.

T i s z a Kálmán érte el a legnagyobb hatást a szakasz mellett. Hangsúlyozza, hogy sohasem vádolhatták a sajtószabadság megtámadásával, de a szakasz elfogadásával éppen a haza és a sajtószabadság iránt teljesíti kötelességét.

Ezután még több felszólalás volt, így G r o i s z Gusztáv és S z i v á k Imre kijelentették, hogy e pártfegyelem tulmenő magyarzata volna, ha ők és társaik ki nem fejthetnék nézeteiket.

E r d é l y miniszter felszólalása után a szakaszt a többség elfogadta.

Tüntetés a német színészek ellen.

Budapest, június 1. A »Debr.« ered. táv. A v i g s z i n h á z b a n tegnap este kezdtek meg a Burgszínház művészei második német előadási ciklusukat. Már előre beszélték s az esti lapok ki is irták, hogy tüntetés készül ellenük, a rendőrség tehát megtett a rohamra mindent. Körülbelül 200 detektivet és sok rendőrfogalmazót rejtett el a színházban. A függöny felhúzása előtt a közönség csoportokba verődve beszélgetett a tüntetésről, az előadás megkezdése után pedig a tüntetők eleinte folytonosan tapsoltak s nem eugedtek szóhoz jutni a szereplőket.

Megtapsolták még a fáklyavivőket is O t h e l l ó b a n. A német közönség ez ellen tiltakozott és pisszegni kezdett. Desdemona kiléptekor irtózatos tüyölés, dobogás és lárma támadt. A színházban kénhidrogén gázszulákat szórtak el, melyet eltaposva rettentő büzt terjesztettek. — A karzatról czéduákat szórtak »K u s s n a c h W i e n l e « »Hoch Haas-Deutsch Mulató!« stb. felirattal. A lípótvárosi németek dühöngtek s rendőrt or-

ditottak. Erre a rendőrség betört, rávetette magát a tüntetőkre; valósággal kihurcolta őket. Tíz perczig tartott leirhatlan lárma és dulakodás, ordítózás után leeresztették a függönyt.

Később folytatták az előadást, de folytonos járáskelés és hangos társalgás közt, úgy hogy csak fél 12 órakor ért véget. A VI. felvonásban Othello annyira ordított, hogy berekedt és hamis fogsora kiesett, a mire viharos kacagás keletkezett a színházban.

A német színészek abba akarták hagyni az előadást, de Keglevich gr. dühöngött s kijelentette, hogyha szuronyok közt is, de megtartja az 5 előadást.

A rendőrség 21 tüntetőt tartóztatott le kiknek kihallgatása hajnalig tartott s fél 3 órakor éjfél után valamennyit 50—50 frtra ítéltek.

Ma a Házban E ö t v ö s Károly körülbelől interpellál ez ügyben.

Utczák elnevezése — házsámozás.

Irta: Gondy Károly.

III. H u n y a d i k e r ű l e t.

Hunyadiakról valamit elnevezni szép és dicső dolog; csak buzdítana is a név újra nemes és vitéz tettekre!

Szegény hazám, hová sülyedtél dicső multakat hirdető névkoszorúddal?! Ablak között ott virul czégül a Hunyadi név... Keszű vizet hirdet az elfajzott utódoknak!...

Illő és nagyon helyes dolog, hogy a legmagyarabb város a porba tiport fényes nevet gyémánt ékszerül feltűzze egyik kerületének homlokára; ragyogjon újra a gyűrű a holló szájában, emlékeztetve Corvinura, az igazságosra.

Edes hazám! be sok már a te keserű forrásaid!...

Miután itt e kerületben kevés változtatással az utczák nevei többnyire a régiek maradtak, a nagy keserűségem után még a régi Hatvani kerülethez kötöm mondókám Ariadne fonalát; lehet, hogy a tizenhárom városig meg sem állok, ha majd a Pesti soron is tul járuk.

A hogy 30 év előtt Debreczenbe jöttem, az estéket rendszeren Hatvan utczán egy igen kedves bormérő helyiségben egész otthonosan töltöttem. A Stabl Géza nagyapja volt itt a szives gazda, kinek gyönyörű hópehely szakállá oly jól illett becsületes jó magyar arczához és valószínű, ha Hunyadiakkal rokonságban lehetett, mert S z i l á g y i v o l t a n e v e ? . . .

Ugyan egy társaság gyűlt itt egybe: Illés a szép szenior, Gelenczei a kritikus-fizikus tanár, Kiss Imre főjegyző és többen törzsvendégek voltak itten. A humoros Nagy Pali is el tévedt ide néha és megkacagattatta a komániát pompás ölteteivel. Szabadon jártunk itt mint az egerek a konyhába is, mert itt nem idegen, morfondírozó szakácsné főzött: Szilágyi bácsi kedves leányai a fakanálton mutatták be az étlapot, mely ritkán ment tul a két fogáson. A záróra itt nem zavart, a családnál vacsoráztunk.

Ezen rövid leírásom miniatűr képül szolgálhat a hajdan vig kerületnek, mihez még mai napság is a vigság és kedélyesség szokott leáldozni.

Azért hogy e kerületnek nincsen directe Vig utczája, vagy Vigszínháza és szomoru operája, mint a fővárosnak, amit az utczák régi elnevezései után itélve kedélyes élet folyt benne.

Hogy is lehet a másképp, ha főutczája még most a Laczikonyháza vezet, hol a bőrvásár állandósított.

Keressünk csak keretet, itt a hü quodlibet.

A hol Csap-ra ütötték a hordót, ott Vendég is került, ki nem kerülte a jó bort; onnan aztán sem a Mester, sem a Tanító nem hiányzott, kik így Kar-ban egyesülve megénekelték a jeles költőket, magasztalva Csokonai

csikóbőrös kulac-át és Garay obsitosát; — végre pedig Csók-kal pecsételték a megkötött barátságot.

De még a Collegium Csemetéi sem Borz adtak vissza, még ha mindjárt szűrő Zsákba is kerültek . . . hiába Züg-olódott ellene a Kis és bőcsebb Nagy Mester, ha ők is a Pesti sor-on találkoztak.

2. K á l v i n t é r. A nagy reformátor után, ki megtisztította a vallást. Hát az idő felsepríe a S t e n c z i n g e r h a z a t előle? . . .

Addig itt térről szó sem lehet, míg ez odon ház innen el nem pusztul. Ugy látom, de még a főszámvevő is úgy látja, hogy a már hírhedté vált ház tűzfaláról még soká kandiálhat az Isten szeme, a zálogház kapuja és Adriányi tornya felé. Óva int Szabó József, hogy spóroljunk, mert csehül áll a kasszánk.

Hát minek bizzuk a város vagyonát csehekre? . . . mikor állunk már egyszer magyar lábbon? pedig a főispán ugyan szorgosan, magyarosan minden hónapban nagy rendben találja a kasszáit.

Hogy is telne pusztá lebontásra, ha e tér magában éppen egy félmilliót elnyelt. Az ártézikut nagyon megártott, megadtuk az árát, de azért a vizet sem hozza a város konyhajára.

3. M e s t e r u t c z a. Helyes! Minek is már a »Nagy« praedikátum, ha az egész világ csupa »Nagyság« . . . nem kicsiből lesz már a nagy.

Régen volt, hogy kis Pippin nemzette Nagy Károlyt; az pedig soha sem volt, hogy az iparost nagy mesternek nevezték volna. — Hajdan a magister scholae, iskola mester (Schulmeister) volt a fő mester, de most . . . egyre fizetés emelést, korpótléket (makrobiát) kérelmez. Nem sokára Wlassics mamára szorul és a földön eszik, mert a mensa academiát még mindig surolják.

Nincsen abban a szerencsés helyzetben, hogy a nagy közönségre kivethesse a fizetés emelési quotát.

Az em olyan nagyon régi, hogy a horbely is magister volt, valószínűleg hogy a hort a bélbe tudja mesterileg (bor-bél) elhelyezni, bekelelni, valamint most is a pinczemeszter a legnagyobb mester, ki mint az ur isten a sötétben, semmiből teremti a nektárt.

Veszendő mesterek a cseh mester, atyamester (nagy szó!), de veszett erősen tartja magát a pogármester, (miért nem város-mester, ha van házmester és ez miért nem udvar mester, ha nem övé a ház) a ménmester, a zongora mester. A gyepmesterségnek is nemsokára czupássz, ha már nem tolonczol koczol, bonczol és a gazda kolonczol; de nemsokára vállalkozó grófok elszedik előle a fogya-ztot! aprítani valót és Pasteur is bele fuvott a veszedelmes mesterségbe.

Végül a Mester utca tisztességére fel kell említenem azon komoly főmestert, kit a Tisza regime, mint Simli Mariskát, szinte a »Haladás« czéger alatt, szült a világra — A lajthantuliak még nem ösmerik e szigorú sz. k. páholy mestereket.

Ilyen mester épen kerek negyven van az országban, de egy sincs Ausztriában.

Csak mesterkedünk és ipar nélkül iparkodunk . . . majd s o k r a h a l a d u n k.

4. H a t v a n u t c z a. Vegyük el Hadház (i)-től az »i« betűt és ragaszszuk Hatvan mellé, a híres magyar Faust és debreczeni professzor Hatvan (i) István emlékére. Ezért csakugyan élítelne a világ, ha az ördögös cseh mester nevet mellőznénk; de még a mi Hadházi, az nem lehet Debreczen-é.

13. C s a p u t c z a. Könnyen össze téveszthető C apóval. A fővárosi bizottság az elnevezési munkálatában főképp az alliteratívot vette figyelembe. E szerint nevezzük el az utcát Csányi László a szabadságharcz egyik vértanuja után. E névkülönbön köztünk is ismeretes Csányi Dániel math professor után, kinek Gizella leánya előbb énekesnő, majd jeles festőnő lett.

15. Z s á k u t c z a. Hát ha kivágják

a fenekét, mi lesz belőle? — A szabályozás alkalmával protestálni fog a lakossága ellene. Legyünk egy kissé előre számító és hogy számításunkban ne tévedjünk, bujtassuk a Zsákba jó e'őre a híres mathematicus K e r e k e s Józsefet, kinn alig volt a debreczeni collegiumnak jelesebb tanára, kit jeles dolgozatai után Berlinben is tisztelték. Műveit később Csányi Dániel adta ki.

21. C s ó k u t c z a. Csokonaira nagyon emlékeztet; hiába költő, a nélkül nem lehet! Ha a bizottság újra rányomta a Csók-ját a nem éppen csókolni való utcára, hát tisztes-égből tette. Biztosítom a t. bizottságot, hogy nem lesz ebből baj; nem kap érte tíz évi börtönt, mint szegény Tasso, mert ha van a városnak Szív utcája, akkor szívesen türi a Csókot is. Minek is a szív és a szívből szerelem? ! . . .

22. D ó z s a u t c z a. Pástiból Dózsa! Mondják, hogy »Pásti« a pászkától eredne. Ez az elnevezések vaskoronája.

Vonok, kontra.

Hála istennek, a mi szép Magyarországnak is vannak olyan kiváló sajátosságai, amelyekért más nemzetek méltán irigyelnek bennünket.

Hogy egyebet ne is említsünk, ezek közé tartozik az ugynevezett alsós kalabriász is, amelynek híre régen bejárta egy a ráktérítőt, mint a baktérítőt, úgy az Antillákat, mint a sejtelmesen zúgó norvég fjordokat. A botokud és a kurgiz, a tűzföldi és a szamojed egyaránt alsós kalabriászszal üzik el unalmukat és az emberevésben kifáradt nyamnyam négerek ts szívesen csinálnak három turt a kókuszfák árnyékában az ügybuzgó misszionáriussal.

Sőt eljutott a mai alsós kalabriászunknak a híre még messzebb is. Nem Po'inéziába, sem Kap Floridára, mely Nansen és Johansen barangolásait látta, hanem még annál is messzebb — Bécsbe.

Bizonyos kárörömmel konstatáljuk, hogy a derek császárvárost is megmetyelozte az alsós kalabriász szenvedélye és e kizárólag magyar találmány bevette magát a legkvótá-emelőbb bécsi kedélyek mélyébe is. Hogyan terjedt el a ragály, nem tudatik, de valószínű az a verzió, hogy bécsi börzeánerek hirczolták magukkal a ragály csiréit Budapestre.

Erre vall legalább az a körülmény, hogy az alsós kalabriászt Bécsben is magyar műkifejzéssel játszik. Az a »vonok«, amely ez ujdonság címében szerepel, nem egyéb a híres »vannak«-nal, amelynek mély értelmét és nagy jelentőségét minden kártyás tudja. »Vannak« — négy hetes, négy nyolczas, négy tizes stb. — és ezzel a »vannak«-al rendszeren együtt jár a kontra, minden kártyás szív boldogító elégtétele. A »vannak«-ot a bécsi tudatlanság »vonok«-nak ejti ki, de legalább kiejti és minden arra irányuló törekvés, hogy ezt a »vannak«-ot »kunszt«-tal vagy »es sind«-el helyettesítse, mindezekig csufos kudarczot vallott.

Nagy a mi örömmünk ez ügyben, hogy Bécsset magyarsítjuk, annál nagyobb, mert a bécsi színészek éppen most akarnak legermanizálni minket.

Már most az a kérdés, ki viszi el a pántát a kettő közül. A mi alsós kalabriászunk e vagy a bécsi színészet? Ez még a jövő titka. Egy bizonyos, az, hogy mi jobban játszunk alsós kalabriászt, mint ők »színházat és jobban játszunk színházat, mint ők alsó kalabriászt.

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

—A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. Balogh János és neje Harsányi Eszter 946 sz. házukat megveszi Havasi Kálmán 6700 frtért.

2. Bodnár György tégláskerti szőlőföldjének 300 □ ölet tevő részét a rajta levő pajtával együtt megveszik Gereb József és neje Markó Zsuzsanna 260 frtért.

3. Csonka Terézia, Ganovszky Lajosné, Csonka Juliánna, Szabó Istvánné, Csonka Jozefa, Székely Adolfné és Csonka Karolina Szabó Zsigmondné tőczóskerti szőlőföldjüknök 300 □ ölet tevő részét eladják ifj. Csongrádi Józsefnek 381 frt 12 krért.

2. Végh András és neje Erdei Zsuzsanna megveszik Szecsei Klára özv. Zagonyi Sándorné, Szecsei Eszter özv. Nagy Gáborné, Szecsei Zsófia, Serly Edéné és Szecsei Zsuzsanna Lőrincsak Lászlóné 1742 sz. házukat ondódi földjével együtt 7150 frtért.

5. Özv. Varga Jánosné Kovács Zsuzsanna 3102 sz. házat megveszik Fesüs István és neje Varga Eszter 1300 frtért.

6. Pozsonyi János, Szilágyi János és neje Barna Zsuzsanna ondódi földjüket eladják László Mihály és neje Kerékgyártó Zsuzsannának 550 frtért.

7. Szentesi János és neje Nagy Zsófia megveszik Márton József 679 □ öi területű sestakerti szőlőjét 780 frtért.

8. Varga Zsuzsanna Szücs Andrásné eladja a debreczeni 1533. sz. tjkvben foglalt ingatlanainak öt illető felerészét Varga Sára Szalai Józsefnek 2084 frt 71 1/2 krért.

9. Vértessy István megveszi Molnár Erzsébet Kozma Péterné 1875. sorszámú ház és ondódi földjének öt illető egyötöd részét 1100 frtért.

10. Klein Fáni Feldmann Mártonné, Klein Rozália, Mandel Ignáczné, Klein Ida, Spitzer Sándorné, Klein Laura, Pollák Lajosné és Klein Simon nagy-uj-utczai 1602. sorszámú házukat megveszik Meisels Arnold és neje Kichtschein Katalin 13000 frtért.

11. Dien Mihály pereczes utczai 636 sorszámú házá s 4 hold 1400 □ öi területű ondódi földjét megveszik Horváth József és neje Gyarmathy Juliánna 6250 frtért.

Budapesti gabonatözsde.

május. 31

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezök

B u s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	7.55—7.70	80	8.10—8.15
»	77	7.60—7.90	81	8.15—8.20
»	78	7.90—7.95	82	—
Tiszavidéki ó	79	—	—	—
»	76	8.00—8.05	80	—
»	78	7.86—7.90	81	8.15—8.20
Pestvidéki ó	79	—	82	8.20—8.25
»	76	7.82—8.00	—	—
»	77	8.00—8.05	80	—
Fehérmegyei ó	78	—	81	—
»	79	8.00—8.15	82	8.10—8.15
»	76	7.90—7.85	—	8.10—8.20
Bácskai ó	77	7.95—7.05	80	—
»	78	7.75—8.00	81	8.10—8.25
»	79	7.90—8.10	82	8.15—8.10
Észak magy	76	7.95	—	—
»	77	—	80	—
»	78	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	70—72	6.40—6.45
» másodrendű	—	6.35—6.40
Árpa takarmánynak	60—62	4.50—4.75
» égetni való	62—64	5.00—5.80
» serfözdei	64—66	6.50—8.00
Zab	39—41	6.80—6.25
Tengeri bánsági	—	3.45—3.55
» más nemű	—	3.35—3.40
»	—	3.20—3.50
Répeze bánsági	—	—

Sertésvásár.

május. 31.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon feüli súlyban) ——— krajczárig, közép (páronkint 220—260 kilogramm súlyban) 54 1/2—55 1/2 krajczárig könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 kraje árig.

Sertéslétszám: 1897. évi május. 21-ik napján volt készlet 29366 darab, 1897 május

hónap 22-ik felhajtott 590 drb, 1897 május hónap 23-ik napján elszállított 627 drb. 1897 május hónap 24-ik napjára maradt készletben 29 329 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár. A ferenzvárosi petroleum-rakodónál levő székesfővárosi konzum sertésvásár jelentése május 17-éről: Érkezett: 583 dr. Elszállított a tott budapesti fogyasztásra 462 drb vidékre 86 drb, elszállítatlan maradt 210 drb — Na a p i a r a k : 120—180 klgr. sulyban 52—54 fr. 250—280 klgr. sulyban 50—50 frt malaczkok 37—40 frt. különfélék 120—180 kl sulyban 55—56 $\frac{1}{2}$ frt.

CSARNOK.

Abizag.

— Vrchlicky Jaroslavlától. —

— Fordította: ifj. Móricz Pál. —

A királyi kastély egyik szobájában cédrus ágyon feküdt a nagy Dávid király. A padláról nagy bronz edény csüngött alá, melyben nafta égett, mely lobogó árnyakkal borította be a cédrus fákkal kirakott falakat és az aranyos szegekkel ékített padlást.

Nyugodt, enyhe és tiszta éjszaka volt.

A városból időnként behallatszottak az örök kopogós léptei, kardjaik, pajzsuk néha összecsörrent s a Jeruzsalemét zöldölként környező szőlőhegyeken nagyokat kurjantottak a szőlőcsészők. A hold mint aranyos paizs borult az egyenes, lapos háztetökre, és kísérteties árnyékokkal lopózkodott a város tizenkét kapujához, majd fel tovább a széles bástya falakra, le a tóhoz, a szőlőheg ekre, a méhes kertekbe. Olvadozó ezüsttel borította be a sykomor fák sétányait, a palma és füge fákat, melyek levelein szinte ezüstre olvasztotta az oda lerakodott port.

Becsillant a kereskedők negyedébe is, a hol szabad ég alatt kerdöztek a czölöpökhöz kikötött tevék, várva az új reggel érkezését. Majd belemerült a víztartó medencékbe is s leszállott a sirgödörökbe, hol Izrael fiainak ősei porladoztak.

A király mozdulatlanul hevert ágyában. Mozdulatlanul ült négy ember is mellette. — Csontos kezeiket a faragott oroszlan fejeken nyugtatták, melyek a magas székek karjait képezték, — arczuk, mint a kő, csak a tánczolás fény sugar árnyékot és világosságot egyaránt vető játéknál lehetett némi gyötrődés és bágyadság nyomait arczukon észrevenni.

Az első főpapi ruhába volt öltözve és szabályszerűen szétfésült szakálla lenyult egészen széles mellére. Zadok volt e pap neve. A második hadvezéri ruhában volt, a Jojad fia, Banajas, a két másik pedig Szemej és Rej udvari ruhákban. Dusan olajozott hajuk szandál és játéztustól illatozott: ruhájuk mellükön meg volt tépve, mert gyász lakott szíveikben s nyomasztotta ereikben a vért. Tartásukból látható volt, hogy valamire várakoztak szemükkel a király ágyát figyelték, melyben Dávid oroszlanbőr takarójába állg beburkolozva feküdt. Arca olyan volt, mint halotti orca.

Borzalmas halavány volt, a legcsekélyeb életjel nélkül. — A király teste már kezdett hidegedni.

— Náthán nem jön? szólott Zadok.

Senki sem felelt.

Banajas még jobban összehuzta szemöldökeit, Szemej és Rej mélyen felsóhajtottak. És ismét hosszas, siri, aggasztó hallgatásba merültek.

— Ismeri Betsaba a Náthán czélját? susogta Szemej.

— Igen, ismeri, felelte Zadok.

— És beleegyezett? kérde Rej.

— Bele kellett, avagy Náthán ajkával nem maga Isten beszél? S csak a saját hibája, ha már maga nem teljesítheti ez utolsó szolgálatot a királynak.

— Az évek, de meg a fájdalom is nagyon megviselték, mondta Szemej.

— Csitt! A király mozgolódik, sugta Banajas.

— Nem, — az előszobában volt valami zaj. Talán a rabszolgák hozzák az izzó szénnel telt serpenyőket, melyeket a király ágya köré fognak állongatni.

Ugy is volt.

Hét piros tunikás néger lépett a terembe. Mindegyik nagy rézserpenyőt hozott, melyben izzott a szén, mint a Szahil-csillag, amikor a ködfátyolon keresztül letekint a szunnyadó világra, és a király ágyát körülállották; kettő a lábához, három a fejéhez s egy-egy minden oldalához. Mirhát és illatos füstölő magokat hintettek a parázsra, aztán távoztak halkán, mint árnyékok.

A hét izzó serpenyő úgy ragyogott a terem homályában, mint hét csillag — kékes füstfelhők kavargtak, mint a tengeri köd, erősen illatozott a terem levegője. A király sápadt arca még szürkébbnek látszott a gözölgő parázsok fényénél, és a négy óz fejét mélyen lehajtotta, szemöldök és tömött hajfürtök sötét árnyékot vetettek arcukra.

A nyári éjszaka melegét a serpenyők heve izzasztóvá tette — s a király felett virrasztók homlokát izzadság cseppek borították be, melyek homályos gyöngyökhöz hasonlólag peregtek alá zsiros, bodrozott szakállaikra.

Hosszas hallgatás után újból nyílt az ajtó. A küszöbön egy óriási termetű férfi állott meg. Haja, szakálla, mely sem az olaj, sem a fésűt nem ismerte, bozontos volt, durva görcsös kötéllel volt a ruhája körülkötve, dagadt, meztelen lábai porosak voltak, meztelen melle naptól barnított, mint a fügefatorzsa szürke bozontos szemöldök alatt pedig úgy ragyogtak szemei, mint két izzó parázs s erős lebigyedt ajkai folyton úgy reszkettek, mintha imádkozott volna.

— Náthán! hangzott a jelenlevők ajkáról.

Felállottak és tiszt-letteljesen mentek fogadtatására. De az arca mindegyiknek más kifejezést öltött. Zadok arcán a félelem és a kíváncsiság, Banajásnál a várakozás és kielégített vágyódás nyugodtsága hagyott nyomokat, míg Szemej és Rej gyanakodva, alázattal nézték a prófétát.

Náthán elébb csak betekintett a terembe s aztán belépett.

— Hogy van az ur felkentje? kérdezte elsőbben.

— Ép úgy fekszik, mint a mikor távoztál, mint valami kéve, melyet a vihar elől menekülő aratók fekvé felejtettek. Elhoztad a szunamita leányt? kérdezte Rej.

— Itt van és az apja is, — válaszolta Náthán az előszobába kiitve.

Mre egy meggörnyedt férfi lépett a szobába, róka szeme, veres szakálla volt s keze csupa piszok; ez Lamek volt az Izachár családjából. Félénk, sugar leánya követte, ki egész le volt fátyolozva, a sűrű fátyolon csak a szemei villogtak, mint két sötét csillag.

Lamek mélyen meghajolt. S e pillanatban oly piczi volt, mint akár egy törpe, mely benyomást safránysárga tunikája és veres haja még jobban megerősítették. A leány úgy állott mellette, mint palma.

— Banajas, mondta Zadok nyugodtan, vezesd e leánykát a királyi fürdőbe — hadd fürödjék meg, hogy felszállhasson Dávid ágyába, megváltására Izraelnek.

Banajas hallgatva nyitott ki egy kis ajtót, mely a királyi ágy mellett nyílt a fürdőszobába. Ez is ki volt világítva, a nagy, kerek fekete márványból formált medenczébe két rubinszemű tengeri kigyó öntötte a padláról alá a rózsavizet.

Banajas megragadta a szűz kezét, és a leánykát elvezette a fürdőszoba közepéig, a hol négy jebuzita rabszolganőnek adta át. — Két rabszolganő olajjal és illatszerekkel telt vázát tartott kezében, a másik kettő ébenfaramás érctükröt és nagy bolyhos bíbor takarót.

Halkan bezárult az ajtó s Zadok most Lamekhez fordult, aki még mindig ott görnyedezett. De ravasz, éles szem-i gyorsan repeszek körül, úgy, hogy a legcsekélyebb változást is észrevette az arcukon.

Náthán, a próféta, a király ágyánál állott, kezeit, mint esküre, előre nyújtotta s ajkai mintegy látnoki ihletségben görcsösen rángatództak.

— Lamek tied ez a leányzó? — kérde Zadok.

— Igen! tulajdon leányom, habár szebb is, mint én és elhunyt anyja.

— És beleegyezel Náthán, az Isten embere ajánlatába?

— Ha a Jehova akarja s népem megváltására szolgál, nem tagadhatom meg?

— Hát ő beleegyezik? ...

— A leányka nem tudja, hogy mi vár rá, de oly alázatos, hogy meg tudja becsülni szerencséjét.

(Folyt köv.)

Nyilt-tér.

Elismerés.

Ma küldtem négy rekesz üres palackot, kérem helyette ujjában négy rekeszt töltve küldeni, de melőbb, mert készletem kifogyott s nem tudok Ágnes-víz nélkül lenni.

Az Ágnes-víz használata óta örömmel konstátálom, hogy egészségem, mely vesebajból kifolyólag sokat szenvedett, oly örvedetes javulásnak indult, hogy nem mulaszthatom el ezen kiváló gyogyeredmény felett ezert elismerésemnek kifejezést adni. Az Ágnes-forrást, mely egészségemnek épségben tartására ma már nélkülözhetetlenné vált, mint kiváló gyogyerejű asványvizet és kellemes üdítő italt, minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom.

Valkány, 1895. okt. 10.

Kovacevits Miklós,
k. jegyző.

Buziás

elsőrangu gyogyfürdő.

Fürdőidény:

május 15-től október 1-ig.

Világhírű

lápfürdők és acélforrások

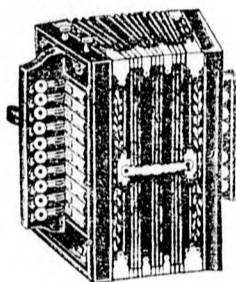
hasonló a Spaa, Pyrmont, Schwalbach és pyrawarthei acélforrásokkal, kitünő meleg és hideg vasacélfürdőivel, mór- és asványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. — Hidegvíz-gyogyintézet és massage. — Ivókura kitünő eredménnyel verszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homok-, kő- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakór, csúz, köszvény és fejfájásoknál stb.

Buziás gyogyfürdő, vasuti állomás. — Pazar villamos világítás a 80 holdnyi észszazados parkban. — **Katona zenekar.** — **Elsőrendű konyha és kávéházi italok.** — A fürdőn állandó hírneves nögyógyász van. — Mérsékelt árak. — Ismertetésekkel kívánatra ingyen és készségesen szolgál a

Fürdőigazgatóság Buziáson, a hová a szobamegrendelések küldetni kéretnek.

Varró leányok
felvételnek
Eisler Izidor
női divattermében.

Az Ondódon
egy ház utáni föld szabad
kézből eladó.
Ertekezhetni a kiadóhivatalban

Csak
41² frtért
szállítom az én világhírű
„BOHEMIA”

huzó harmonikáimat,
hoszu foggantyúval és va-
lódí gyöngyház lapocskáival
2 kettős rugója és 11 réti
erős foggantyúja van, eltör-
hetetlen réz óvsarkokkal

A hangok egyes lapokon vannak, minek követ-
keztében a harmonika orgonaszerű hangu.

40 hangu 2 Reg. nagys. 15¹/₂ + 33 cm. = frt 4¹/₂
60 „ 3 „ „ 17 + 34 „ = „ 5¹/₂
80 „ 4 „ „ 17¹/₂ + 34¹/₂ „ = „ 6¹/₂

Saját magát tanító iskola ingyen. — Porto és
csomagolás 60 kr.

Képes árlap ingyen.

SCHUSTER C. A. harmonika-gyáros
Markneukirchen, 7. S. (Csehország)

Küldés vámentesen utóvételre. — Beeszerelés
megengedve.

Viszonteladók kerestetnek.

A világ minden tárlatán első kitüntést nyert!

A borszéki borviz a savanyúvizek királya.

Borszék

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama Jun. 15. Szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan az igazgatóság által
szubventionált gyorskocsikon.

E gyorskocsikra e őjegyzést tehetni **Miklós Görög vállal-**
kozóknál Sz.-Régen.

Déli utirány: Brassó, Brassó, Csik-Szereda vasuton, onnan
kocsin.

A borszéki borviz a savanyúvizek királya; megrendelhető Igaz-
gatóságnál Borszék.

Kapható mindenütt, (Debreczenben: **Kontsek Géza Csanak Jó-**
zsef uraknál.)

Fürdőre, borviz üzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal,
árjegyzékkel szolgál.

a fürdő-üzlet igazgatóság, Borszék.

Posta és távirtda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

Milleniumi nagy éremmel is kitüntetve.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban
csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javítá-
sokat **műszerész műhelyemben** pontosan mér-
sékelt árak mellett készítek.

Varrógépek, kerékpárok, irrógépek, orvosi
műszerek, fog-furógép, villanygépeket, mülábakat és
mindenféle teshordó készülékeket mérték utánké-
szítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedüli varrógép- és kerékpár-
műszerész javítóműhelye törvényes ipar-
ral egyedül Debreczenben.

Ruhavásárlók figyelmébe!

A pünkösdi ünnepek közeledtére ajánlom a raktáromon lévő dus választéku és kizárólagosan csakis jó
és tartós szövetekből **legdivatosabban** saját műhelyemben készült

Férfi, fiu és gyermek ruhákat.

Ezuttal fölhívom a t. vevő közönség figyelmét arra, hogy a nállam vásárolt ruhákon az esetleg szük-
séges igazítások és ujjonmani kivasalások az üzletimmal kapcsolatban és személyes felügyeletem alatt lévő
szabó műhelyemben eszközöltetnek; úgy hogy minden megvett ruhadarab akár egy mérték utáni megrendelt
ruhának teljesen megfelelő.

A ki tehát szép és izléses ruhákat akar venni, bizalommal forduljon a már félszázad óta fennálló és
jóhírnévnek örvendő Magyarország legnagyobb és legrégebb férfi, fiu és gyermekruha czégemhez.

NEUMANN M.

DEBRECZEN, Piacz 1829., a m. k. főpostával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.